

Türkçe Alanyazında Kamu Politikası Disiplini (2015-2020): Eğilimler, Teknikler, Tercihler

Cenay Babaoğlu*
Fırat Harun Yılmaz**
Hasan Alpay Karasoy***

Öz

Kamu politikası disiplini Türkiye'de son yıllarda ön planda olan bir çalışma alanıdır. Disiplinin yakın bir dönemin ürünü olup olmamasına ilişkin tartışmaların yanı sıra çalışma ve analizlerin hangi ülke veya koşullarda yaygınlaşacağına yönelik tartışmalar söz konusudur. Bu çerçevede bu çalışmanın amacı kamu politikası disiplininin Türkçe olarak gelişim seyrini çalışmaların derinleşme durumunu da dikkate alarak incelemektir. Disiplinin Türkiye özelinde gelişim sürecinin incelenmesi ve bu gelişmenin devam edeceği varsayımı çalışmanın çıkış noktasıdır. Çalışmanın örneklemini 2015-2020 yılları arasında üç farklı veri tabanında (TÜBİTAK ULAKBİM TR Dizin Veri Tabanı, ULAKBİM DergiPark Sistemi ve Google Scholar) yayınlanan makaleler oluşturmaktadır. Çalışmalar makale sayısı, anahtar kelimelerin bulut analizi, görgül ve derleme çalışma konuları, kullanılan teknikler, uygulama alanlarının incelenme durumu, yabancı kaynak kullanımı ve kullanılan diller çerçevesinde metin madenciliği araçları ile analiz edilmiş ve bulgular sunulmuştur. Sonuç olarak bulgulardan hareketle disiplinin Türkiye özelinde gelişimi ve derinleşmesine ilişkin değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Politikası Yayılımı, Politika Analizi, Veri Analizi, İçerik Analizi, Veri Madenciliği

Public Policy Discipline in Turkish Literature (2015-2020): Trends, Techniques, Preferences

Abstract

Public policy discipline is a prominent field of study in Turkey in recent years. Besides arguments about whether discipline is the output of the recent period, arguments about in which country or conditions studies and analysis will diffuse are discussed. Within this framework, the aim of this study is to analyze the development process of public policy discipline in Turkish literature with also considering the deepening of the field. Analyzing the development process of discipline in Turkey and the assumption that this process will continue are the bases of the study. Sample of the study is the articles published in three databases (TÜBİTAK ULAKBİM TR Dizin Database, ULAKBİM DergiPark System, and Google Scholar) in 2015-2020. Articles analyzed via text mining tools considering the number of articles, word cloud analysis of keywords, topics of empirical and review articles, technics, state of analyzing practice fields, foreign sources and languages used, and findings presented. In conclusion, based on the findings, assessments made on the development and deepening of public policy discipline in Turkey.

Keywords: Diffusion of Public Policy, Policy Analysis, Data Analysis, Content Analysis, Data Mining

Geliş/Received: 04. 06. 2022

Kabul/Accepted: 22. 6. 2022

• **Etik Kurul İzni:** Bu çalışmada, anket, mülakat, odak grup çalışması, gözlem, deney, görüşme teknikleri kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nitel ya da nicel yaklaşım bulunmadığından etik kurul onayı gerekmemektedir.

* Doç. Dr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi Bölümü, cenaybaboglu@gmail.com, ORCID: 0000-0002-2935-0579

** Arş. Gör., Selçuk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, firatyilmaz@selcuk.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2838-5400

***Doç. Dr., Selçuk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, dr.alpaykarasoy@gmail.com, ORCID: 0000-0002-3813-2960
(Makale Türü: Araştırma makalesi)

Giriş

Kamu politikası çalışmaları, Türkiye açısından son yılların popüler gündemlerinden birisidir. Öte yandan bu çalışmaların yalnızca yakın dönemin konusu olup olmadığı tartışmalıdır. Kamu politikası disiplinin ne zaman ortaya çıktığı, hangi ülkelerde geliştiği hususunda farklı tartışmalar mevcuttur. Devletin ortaya çıkışıyla aynı dönemde, Aydınlanmayla birlikte ya da İkinci Dünya Savaşı sonrası başlatılan bu farklı tarihe tartışmalarının yanında, kamu politikası disiplini için bir gelişim süreci ve profesyonelleşen, disiplinleşen bir çalışma alanından da söz etmek mümkündür.

Kamu politikası çalışmalarının ne zaman başladığı sorusunun yanında, disiplinin ya da kamu politikası analizlerinin hangi koşullarda ya da hangi ülkelerde yaygınlaşacağına yönelik de tartışmalara alan yazında rastlamak mümkündür. Burada farklı kriterlere yer verildiği; sosyo-ekonomik gelişim, demokratik gelişim, ideolojik yaklaşım, devlet kökeni, dilsel köken ya da coğrafya gibi farklı başlıklar altında ülkelerde veya yükseköğretim alanında bu alanın gelişip gelişmeyeceği tartışılmaktadır.

Yukarıda yer alan iki ana sorun ekseninde Türkiye özelinde de bu disiplinin gelişim kapasitesi ve gelişim süreci incelenmeye değerdir. Daha önce ortaya konmuş farklı çalışmalarda Türkiye'nin durumu eğitim yönü, tarihsel boyutu ve kamu yönetimindeki uygulamalar altında incelenmiştir. Öte yandan farklı uluslararası çalışmalarda hem Türkiye özelinde hem de Türkiye açısından bazı nitelikler özelinde bu disiplinin kısıtlı bir gelişim göstereceği iddialarına da yer verilmiştir. Bu çalışma kapsamında, ifade edilen tartışmalar ışığında disiplinin Türkiye'deki gelişim çizgisine yönelik ortaya konmuş iddialar lehinde ve aleyhinde bulgulara ulaşılmaya çalışılmıştır. Disiplinin gelişimi akademik yayınlar özelinde incelenmiş, nicel bulgular üzerinden nitel değerlendirmelere ulaşılmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda öncelikle yazın taraması kısmında kamu politikası disiplinin gelişimine yönelik tartışmalara değinilmiş, ardından geliştirilen araştırma soruları eşliğinde yapılan nicel araştırmaya yönelik bulgular derlenmiştir. Bu bulgulardan yola çıkılarak Türkiye'de akademik alanda yayınlanmış kamu politikası çalışmaları üzerinden alanın gelişimi, bu süreçteki aksaklıklar, öne çıkan başlıklar, sorun alanları ve çözüm önerileri sıralanmıştır.

Yazın Taraması

Kamu politikası alanının kökenlerine ve gelişim çizgisine dair tartışmalar farklı çalışmalarda sıklıkla dile getirildiği için tekrar üzerinde durulmayacaktır. Öte yandan alanın bir disipline dönüşmesi ya da modern anlamda bir 'profesyonelleşme' süreci konusunda bir tartışma söz konusu değildir. Bu dönemin özellikle İkinci Dünya Savaşı sonrası başladığı ve geliştiği konusunda bir mutabakattan söz edilebilir. Savaş sırasında ve sonrasında özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) etkin bir şekilde kullanılan analiz yöntemleri savaş sonrasında da popüleritesini korumuştur. Bu dönem ABD adına analiz ve propaganda çalışmaları yürüten Daniel Lerner ve Harold Lasswell'in savaş sonrasında hazırladıkları ve 1951 yılında yayınlanan *The Policy Sciences* (Siyasa/Politika Bilimleri) isimli kitap ile

bu kitap içerisinde yer alan Lasswell'in Policy Orientation (Siyasa/Politika Yönelimi) isimli çalışması kamu politikası analizi için uygulamada gelişip kurama aktarılan önemli bir kırılmaya işaret etmektedir (Smith ve Larimer, 2009: 8). Savaş sonrası dönemde yaygınlaşan ekonomik, sosyal ya da hizmet sektörlerine yönelik sorunların çözümünde savaşta kullanılan teknik analizlerin transferi, 1960'larda başlayan Planlama-Programlama-Bütçeleme-Sistemi (PPBS), sosyal bilimler arasında yaygınlaşan Sistem Yaklaşımı ve küresel ekonomik sorunlara yönelik analiz temelli teknik yaklaşımlar da bu dönemde kamu politikası disiplinin gelişiminde etkili olan faktörlerdendir (deLeon, 2008; Dror, 1967; Radin, 2000).

Öte yandan kuramsal bazda da aynı dönemde başlayan kamu yönetimi-siyaset bilimi ikiliğinin reddine yönelik tartışmalar da kamu politikası analizi disiplini için önemli bir fırsat penceresini ortaya çıkarmıştır. 1968 yılına gelindiğinde toplanan Minnowbrook konferansında kamu yönetimi ve siyaset bilimi ayrımını reddeden, bu düşünceye mukabil iki alanın kesişim kümesine odaklanan görüşler öne çıkmıştır (Babaoğlu ve Çubukçu, 2020). Sonrasında yeni kamu yönetimi hareketi olarak anılacak bu toplantı sonrasında, hareketin öncülerinden Frederickson (1989: 96) kamu yönetimi disiplini içerisinde kamu politikası analizi yaklaşımının gerekliliğini dile getirmiştir. Siyasetin, siyasa belirleme alanına yönelik teknik analiz kapasitesi, bilgi üretme rolü, disiplinler arası araştırma imkanları bu çalışma alanının yayılımını kolaylaştırmıştır (Babaoğlu, 2017: 520).

1979 yılında ABD'de kurulan Kamu Politikası Analizi ve İşletmeciliği Birliği (APPAM) kamu politikası öğretiminin ve disiplinin gelişmesinde etkili olmuştur. ABD, tekil örnek olarak kalmamış öncelikle Anglo-sakson gelenekten beslenen İngiltere ve Kanada gibi ülkelerde, ardından Hollanda'da, Almanya'da disiplin yaygınlaşmıştır. Avrupa Birliği'nin kuruluş ve gelişim döneminde Avrupa kıtasında yayılan kamu politikası analizi çalışmaları ve uygulamalar, Sovyet Rusya'nın yıkılması sonrasında Orta ve Doğu Avrupa bölgesinde de yayılmıştır. Kurulan üniversiteler, araştırma merkezleri, düşünce üretim kuruluşları, sivil toplum örgütlerinin lobicilik faaliyetleri alanın gelişiminde etkili olmuştur (Fischer vd., 2007: 9; Geva-May, vd. 2008; Geva-May ve Maslove, 2006; McGann, 2007: 67; Potůček ve LeLoup, 2003: 20).

Türkiye'de İkinci Dünya Savaşı sonrası artan ABD etkisiyle kamu politikası analizlerine yönelik etkilere maruz kalmıştır. ABD tarafından yapılan uluslararası yardımların teknik destek boyutunda bir tür refah arttırıcı araç olarak lanse edilen (Olgun, 2015) ve ABD'de eğitim alan kamu yönetimi akademisyenlerinin etkisiyle (Bkz. Avaner, 2021) bu araçlar Türkiye'de kullanılmaya çalışılmıştır. Dış ilişkiler, ekonomi, tarım gibi farklı başlıklarda 1970'lerden itibaren politika/siyasa başlıklı çalışmalar üretilmeye başlanmıştır. ABD'de APPAM'ın kuruluşundan yaklaşık on yıl sonra Türkiye'de ilk kamu politikası dersleri verilmeye başlamış, 1990'larda yavaş artan ders sayısı, 2000'li yıllarda hızla yükseliş göstermiştir. Aynı dönemde lisansüstü düzeyde de derslerin yaygınlaştığı izlenmiştir (Yıldız vd., 2011; Yıldız ve Babaoğlu, 2012). Bu dönemde kamu politikası lisansüstü programlarının açıldığı, siyaset

bilimi ve kamu yönetimi bölümlerinde, kamu politikası/politikaları anabilim dallarının kurulduğu, kamu politikası temalı lisansüstü tez sayısının ve düşünce üretim kuruluşlarının sayısının arttığı, doğrudan kamu politikası ya da farklı alt politika başlıklı bilimsel toplantıların düzenlendiği izlenmiştir (Yıldız vd., 2017: 670-671; Yıldız ve Babaoğlu, 2018). Özellikle 2010 sonrasında hem ders hem bilimsel kitap üretiminde hızlı bir artış olmuş, akademik makalelerin sayısında da artışlar görülmüştür (Babaoğlu ve Kulaç, 2021a; Olgun, 2020).

Aynı dönemde kamu yönetimi içerisinde kamu politikası alanına dair kavramların, tekniklerin ya da araçların da yaygınlaştığı görülmüştür. 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yer alan fayda-maliyet analizleri, risk analizleri, sosyal analizler, stratejik planlama gibi yaklaşımlar, strateji daire başkanlıkları bu kapsamda sayılabilir. Öte yandan Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde yer alan Araştırma Hizmetleri Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen politika analizleri, araştırma raporları; Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yürütülen yatırım analizleri, sektör analizleri; TÜBİTAK TÜSSİDE tarafından gerçekleştirilen politika öncesi ve politika sonuç etki analizleri aynı kapsamdaki faaliyetlerdendir (TBMM, 2018; CBSBB, 2020). Sağlık Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Tarım ve Orman Bakanlığı gibi farklı kurumlarca kullanılan veri analiz ve takip uygulamaları da bu kapsamda değerlendirilebilir (Babaoğlu, 2021). Ayrıca 2018 yılında hükümet sistemi değişikliğiyle Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulan politika kurulları da politika için ve politikanın analizi başlıklarında faaliyet yürütme amaçlı oluşturulmuş önemli yeni kurumsal yapılarıdır (Babaoğlu ve Kulaç, 2021b).

Kamu yönetimi içerisinde oluşan ve yaygınlaşan bu yapılar ve araçlar, kamu politikası analizlerine yönelik talep boyutunu da arttırmaktadır. Analizlerin sivil ayağını oluşturan ve alanın ABD'de gelişiminde önemli rolü bulunan düşünce üretim kuruluşları sayısı da bu dönemde artmaktadır. Ayrıca bu kuruluşların ihtiyaç duyduğu bilgi akışını sağlayacak, karar alıcılara sivil alandan politika alternatifleri sunabilecek ya da var olan politikalara yönelik farklı görüşleri ele alabilecek analizcilere yönelik de talep artışı yaşanmaktadır. Parsons'un (1995: 1-3), kamu politikasının uygulama eğilimli niteliği nedeniyle analizlere yönelik talebin alanının gelişimini desteklediğini iddiasından hareketle bu talep artışlarının Türkiye'de alanın gelişimine yönelik önemli bir tetikleyici olabileceği iddia edilebilir. Yıldız ve Babaoğlu'nun (2012: 424) Türkiye'de alanın arz odaklı geliştiği iddiasının on yıl içerisinde değişime uğradığı da bu minvalde söylenebilir.

Öte yandan Smith ve Larimer'in (2009: 25) İngilizce dışındaki dillerde politika ve siyaset ayırımının yapmanın güç olduğu ve bu nedenle kavramın bu dillerde tam anlaşamadığı iddiasıyla bağlantılı olarak Anglo-sakson gelenek dışındaki ülkelerde kamu politikası çalışma alanının gelişiminin zor olacağı vurgusu dikkate değerdir. Robins (2009: 289) tarafından dile getirilen bir başka düşünce ise Batılı demokrasiler dışındaki ülkelerde kamu politikası analizi çalışmalarının gelişimine yönelik tereddüttür. Modern kamu politikası analizi çalışmalarının Anglo-Sakson gelenek ekseninde doğduğu

ve geliştiği bir gerçektir. Öte yandan kamu yönetimi geleneği güçlü ülkelerde ve Türkiye gibi uyum kapasitesi yüksek ülke örneklerinde bu alanın ve araçlarının gelişme kapasitesi göz ardı edilmemelidir.

2011 yılında Yıldız ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilen bir araştırmada alanın genişlediği ancak derinleşemediği iddia edilmiştir. Yurtdışı yayınlardan aktarmacılık yoluyla gelişen alanyazındaki eserlerin yerini ulusal analizlerin alması ve orijinal çalışmaların yapılması aynı çalışma kapsamında dile getirilmiştir. Ayrıca alana dair ders kitapları sayısının artmasının, uygulama analizlerinin yaygınlaşmasının, farklı alt politika başlıklarına dair araştırmaların yapılmasının alanda derinleşmeye yönelik önemli bir katkı sağlayacağı da öneri olarak dile getirilmiştir (Yıldız vd., 2011: 353). Bu durumda ortaya çıkan önemli sorulardan birisi, alanın on yılda genişleme şansına erişip erişmediğidir. Erat, 2014 yılındaki çalışmasında kamu politikası alanındaki farklı eserleri konu başlıkları üzerinden sınıflayarak değerlendirmiş ve alanın gelişimini irdelemeye çalışmıştır. Özacit (2017) de hazırladığı tez çalışmasında bu noktadan hareketle Amme İdaresi Dergisi'ndeki kamu politikası temalı makaleleri incelemiş ve bir artış eğilimini ortaya koymuştur. Yıldız ve arkadaşları 2017 yılındaki araştırmalarında alanın derinleşememe sorununun devam ettiğini, özellikle sayısal yöntemlerinin kullanımının yaygınlaşması ve yayınlarda nitelik artışının sağlanmasını iki önemli kriter olarak dile getirmişlerdir (Yıldız vd., 2017: 686).

Yukarıda sayılan çalışmalardaki tespitler ve önerilerden hareketle, Türkiye'de alanın gelişim yetisi ve başarısı incelenmelidir. Anglo-sakson gelenek dışındaki bir örnek ve Robins'in (2009) iddiasıyla Batı tipi dışındaki bir deneyim olarak Türkiye'de alanın nasıl geliştiği, gelişim çizgisindeki farklı niteliklerin neler olabileceği tartışılmalıdır. Bu araştırmada, tam olarak bu soru işaretlerinden hareketle Türkiye'nin son altı yıldaki durumu ve gelişim potansiyeli ele alınmıştır.

Yöntem

Farklı çalışmalarda yer alan tespit ve önerilerden sonra Türkiye'de kamu politikası disiplininin gelişim çizgisinin devam ettiği ve edeceği varsayımı altında bu süreçteki gelişmelerin incelenmesi elzemdir. Öncelikle dört temel argüman üzerinden hareket edilmiştir:

-Smith'in ve Larimer'in (2009) görüşleri aksine Türkçe dilinde kamu politikası disiplini gelişebilir mi?

-Robins (2009) aksine, tipik bir batılı olarak tanımlanmayan Türkiye'de disiplin gelişebilir mi?

-Yıldız, vd. (2011), Türkiye'de genişleyen ama derinleşmeyen kamu politikası alanında güncel durum nasıl değerlendirilebilir?

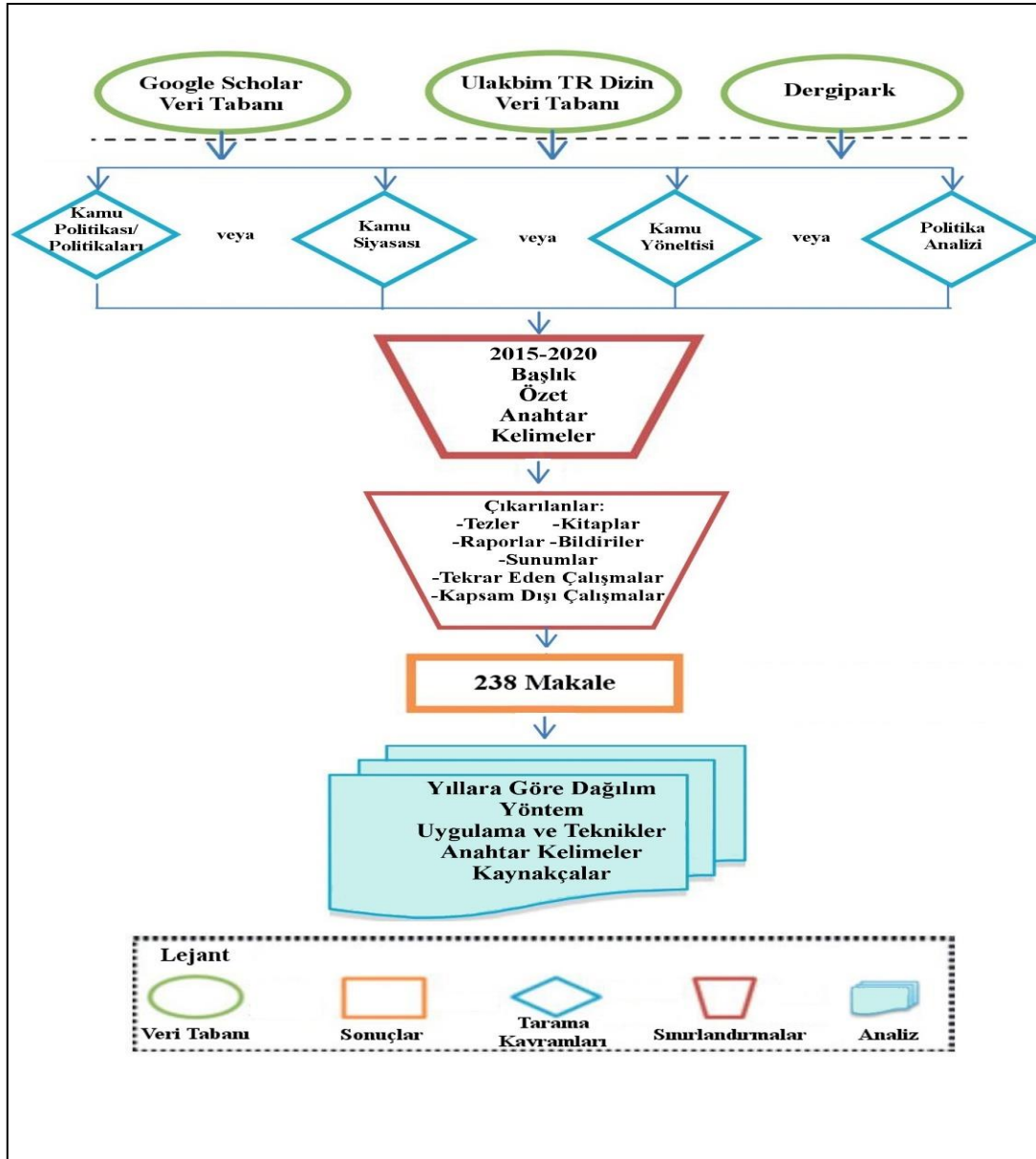
-Olgun (2017) tarafından incelenen Amme İdaresi Dergisi gibi merkezi bir dergi dışında Türkiye'de mevcut durum tespiti yapıldığında alan yazın nasıl değerlendirilebilir?

Yukarıdaki sorulardan hareketle yapılacak içerik analizleri yoluyla Türkiye'nin son altı yılına dair değerlendirmeler yapılması planlanmıştır. Daha önce Tabak ve arkadaşları (2016) tarafından gerçekleştirilen bir araştırmada Web of Science veri tabanında bibliyometrik analizler yapılmış ve disiplinin gelişimi tarihsel olarak ve küresel bazda incelenmiştir.

İçerik analizi sayıca fazla olan metinlerde araştırma sorusu açısından önem teşkil eden ortak noktaları tespit ve analiz etmeyi amaçlayan bir yöntemdir. İçerik analizinde metin içerikleri tüm boyutları ile ele alınmamakta; özellikle araştırma açısından önem arz eden boyutlara odaklanılmaktadır (Gökçe, 2019: 36). Ülkemizde özellikle bilgisayar teknolojisinin kullanımının artmasıyla içerik analizi tekniğinin çalışmalarda kullanımı da artmıştır. Özellikle geliştirilen paket programlar (Neuendorf, 2002: 225-240) içerik analizi tekniğinin kullanımını kolaylaştırmış ve aşırı zaman alan bu tekniğin kullanımında zaman ve enerji tasarrufunu imkânlı kılmıştır (Neuendorf, 2002: 49-52).

Bu araştırmanın amacı kamu politikası alanının Türkiye'deki son altı yıldaki seyrini alanın Türkçe olarak gelişme, derinleşme durumunu dikkate alarak irdelemektir. Araştırma amacı doğrultusunda çalışmanın örneklemini TÜBİTAK ULAKBİM TR Dizin Veri Tabanı, ULAKBİM DergiPark Sistemi ve Google Scholar veri tabanlarında 2015-2020 yılları arasında kamu politikası konusunda yayınlanan makaleler oluşturmaktadır. Çalışmada kullanılan verilere, 2015-2020 yılları arasında yayınlanan çalışmalara yönelik üç farklı veri tabanı üzerinde 05.02.2021-19.02.2021 tarihleri arasında tarama yapılarak ulaşılmıştır. Başlangıçta TÜBİTAK ULAKBİM TR Dizin Veri Tabanı ve ULAKBİM DergiPark Sistemi temel alınarak tarama gerçekleştirilmiştir. Ardından Google Scholar veri tabanı üzerinden bir tarama daha yapılarak makalelere ulaşılmıştır. Üç veri tabanı üzerinde "Kamu Politikası/Politikaları", "Kamu Siyaseti", "Kamu Yönelimi", "Politika Analizi" anahtar kavramları temelinde tarama gerçekleştirilmiştir. TR Dizin veri tabanında başlık, özet ve anahtar kelimeler dikkate alınarak tarama yapılmıştır. DergiPark sistemi üzerinde ise çalışmaların özet, başlık, anahtar kelimeler kısmında anahtar kavramlar yıllara göre aranarak sonuçlar listelenmiştir. Örneğin 2015 yılı çalışma özetlerinde "Kamu Politikası" tarama kavramı için tarama kodu abstract: Kamu Politikası AND Pubyear: 2015 şeklinde girilmiştir. Google Scholar veri tabanı üzerinde ise başlık temelinde yukarıda belirtilen kavramlar ile tarama yapılmıştır. Üç veri kaynağından elde edilen çalışmalar bir araya getirilmiş; tezler, kitaplar, raporlar, bildirimler, sunumlar, konu olarak kapsam dışı olan ve tekrar eden çalışmalar araştırma örnekleminin dışında tutulmuştur. Tarama sürecinde başlık, özet ve anahtar kelimelerden hareketle kapsamından emin olunmayan çalışmaların tam metinleri incelenerek seçim süreci tamamlanmıştır. Seçimler tamamlandıktan sonra oluşturulan içerik analiz formları üzerinden tüm

makaleler incelenmiştir. Ayrıca makalelerin ve içeriklerinin analizinde Orange Veri Madenciliği ve Makine Öğrenme programı kullanılmıştır. Şekil 1'de araştırmaya dair tarama süreci görselleştirilmiştir.

Şekil 1: Tarama deseni

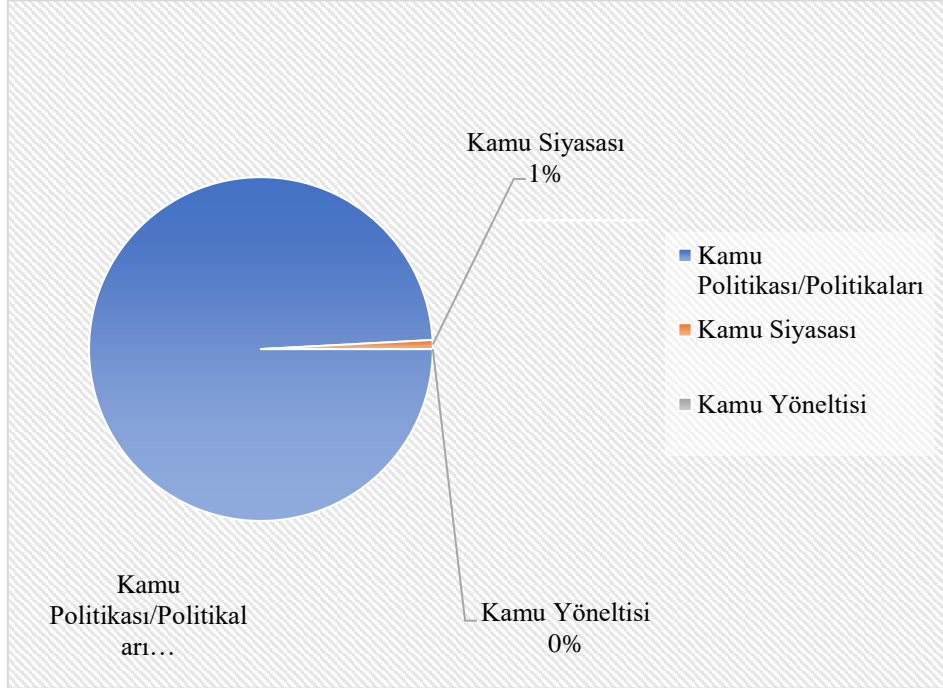
Şekil 1'de görüldüğü üzere tarama sonucunda 2015-2020 yılları arasında toplam 238 makaleye ulaşılmıştır. Bulgular kısmında bu makalelerden elde edilen veriler değerlendirilmiştir.

Bulgular

TÜBİTAK ULAKBİM TR Dizin Veri Tabanı, ULAKBİM DergiPark Sistemi ve Google Scholar veri tabanlarında 2015-2020 yılları arasında yayınlanan makaleler incelendiğinde kamu politikası ve türevi kavramlarla bağlantılı olarak toplam 238 makaleye erişilmiştir. Yöntem kısmında da belirtildiği üzere kamu politikası, kamu siyasası, kamu yöneltilisi gibi farklı anahtar kelimelerle taramalar yapılmıştır. Bu taramalarda 238 çalışmanın 236'sında kamu politikası teriminin kullanıldığı

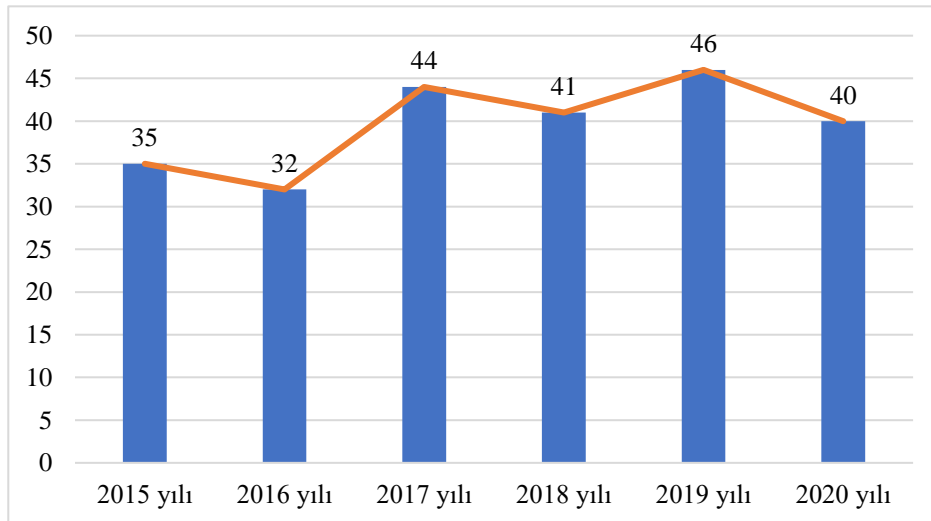
görülmüştür. Yalnızca iki çalışmada kamu siyasası ifadesi tercih edilmiş, kamu yöneltisi başlıklı ya da içerikli bir çalışmaya ise rastlanmamıştır. Alana yönelik isimlendirmelere dair yaklaşımı göstermesi ve baskın tercihi daha iyi göstermesi amacıyla ilgili veriler Grafik 1'de de görselleştirilmiştir.

Grafik 1: Tarama kavramları ve çalışma başlıkları ilişkisi

Son altı yılda yayınlanan 238 makale incelendiğinde bu makalelerin yıllara göre dağılımı açısından anlamlı bir farklılık izlenmemektedir. Grafik 2'de makale sayıları ve yıllara göre dağılımları gösterilmektedir.

Grafik 2: Yıllara göre makale sayısı

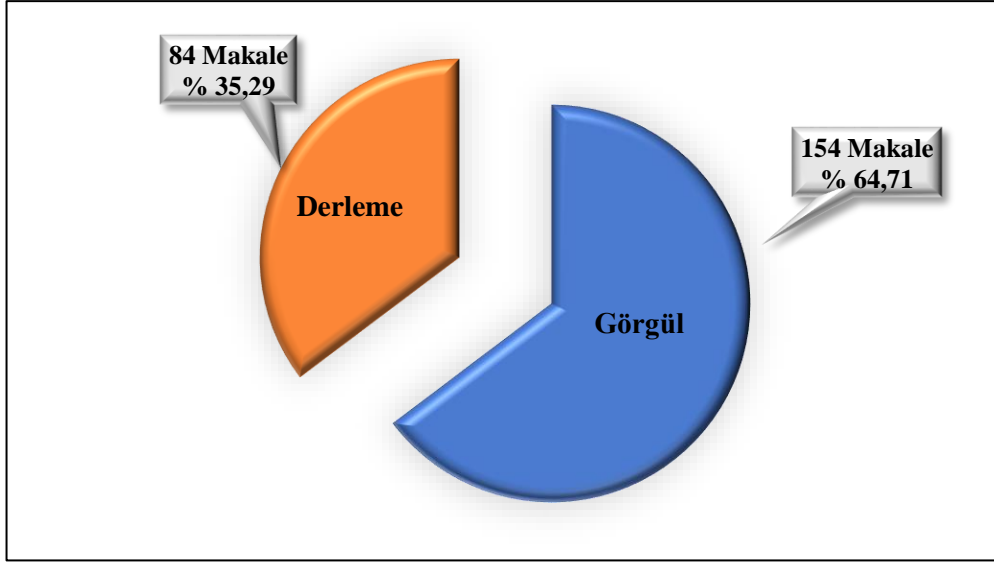
Makalelerin dağılımıyla ilgili not edilmesi gereken bir husus 2016 yılında yayınlanan makalelerin dokuzunun aynı adresli olarak basılmasıdır. Yasama Dergisi'nin 29. ve 30. Sayılarının kamu politikası ve kamu politikası analizi özel sayıları olarak yayınlanması dolayısıyla o yıldaki yoğunluğun Yasama Dergisi'nde toplandığı izlenmiştir.

Yayınlanan 238 çalışmanın anahtar kelimeleri de analiz edilmiş ve genel olarak öne çıkan başlıklar tespit edilmeye çalışılmıştır. Anahtar kelimeler üzerinden yapılan sıklık analizleriyle içeriğe dair bir kelime bulutu oluşturulmuştur. İlgili kelime bulutu Şekil 2 kapsamında aşağıda sunulmuştur:

Şekil 2: Makalelerde öne çıkan kavramlara genel bakış

Makalelerin genelinde öne çıkan kavramlar; Türkiye, kamu yönetimi, politika transferi, süreç modeli, Avrupa Birliği, sağlık politikası, göç politikaları, yerel yönetim, devlet, eğitim politikası, yönetişim, güvenlik, düşünce kuruluşları, sosyal politika, konut politikası, enerji politikası, bilgi iletişim teknolojileri, gençlik politikaları, kentsel dönüşüm, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, stratejik planlama, aile, afet, büyük veri, sürdürülebilir kalkınma, yoksulluk, kalkınma planları ve Suriye'dir. 2020 yılı irdelendiğinde afet, risk yönetimi ve COVID-19 kavramlarının da ön plana çıktığı; bu doğrultuda çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Öte yandan genel olarak bakıldığında; politika başarısızlığı, kanıta dayalı politika yapımı, bilim ve teknoloji, davranışsal iktisat gibi daha teknik kavramların da makalelerin anahtar kelimelerine girmiş olması sevindiricidir.

İlgili makalelerin içeriğine geçildiğinde, çalışmaların görgül mü derleme mi olduğu ilk sorgulanan hususlardan biri olmuştur. Bu kapsamda görgül/ampirik çalışmaların sayısı irdelenmiş, kamu politikası alanında yazılan makalelerdeki derleme ve görgül çalışma ağırlığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Grafik 3'de bu dağılım gösterilmiştir:

Grafik 3: Makalelerin görgül/derleme dağılımı

2015-2020 yılları arasında yayınlanmış 238 çalışmanın 154'ü görgül, 84'ü ise derleme araştırmadır. İlgili çalışmaların pek çoğunda yazın taramasına dayanan derlemelerden ziyade çeşitli veri toplama tekniklerine dayanan araştırmalara yer verilmiştir. Bu araştırmaların 2015-2016 yıllarında diğer yıllara nazaran daha fazla yayınlandığı izlenmektedir. Derleme ve görgül araştırmalarda öne çıkan kavramlarda farklılık olup olmadığını görebilmek için iki ayrı sınıf için de kelime sıklık analizleri yapılmıştır. Şekil 3'te derleme çalışmalarda öne çıkan kavramlar görülmektedir.

Şekil 3: Derleme çalışmalarda öne çıkan kavramlar

Derleme çalışmalarının anahtar kelimeleri üzerinden yapılan sıklık analizi ve bu analiz sonucunda öne çıkan kavramlar kamu yönetimi, yeni kamu yönetimi, devlet, politika transferi, değişim, neo-liberalizm, karar verme, düşünce kuruluşları, Avrupa Birliği, ulusal güvenlik, sivil toplum, modernleşme, kültür, kent, küreselleşme kavramlarıdır. Kamu politikası çalışmalarında neo-liberalizm kavramının öne çıkmasının değişim sürecine dair değerlendirmelerle bağlantılı olduğu düşünülebilir. Öte yandan ulusal güvenlik kavramının kamu politikaları çalışmalarında baskın olması ilgi çekicidir.

Aşağıda yer alan Şekil 4'te ise görgül çalışmalarda öne çıkan anahtar kelimeler izlenmiştir. Görgül araştırmalar içeren çalışmaların anahtar kelimeleri üzerinden derinlemesine bir sıklık analizi

Şekil 4: Görgül çalışmalarda öne çıkan kavramlar

yapıldığında, öne çıkan iki temel kelime beklendiği üzere politika analizi ve Türkiye'dir. Anahtar kelimelerde bu kavramların kullanılması genellikle başlığın tekrar edildiği düşüncesini doğurmaktadır. Kelime bulutunda görüldüğü üzere makalelerde öne çıkan konular eğitim, sağlık, Avrupa Birliği (AB) ve göç politikalarıdır. Makalelerin 12'si sağlık politikası, 12'si ise eğitim politikası hakkındadır.

Sağlık politikası kapsamında ele alınan konular ağız dış sağlığı politikası, yaşlılara yönelik politikalar, Sağlıkta Dönüşüm Programı, Suriyelilere yönelik politikalar ve genel olarak Türkiye'nin sağlık politikasıdır. Eğitim politikaları kapsamında irdelenen konular ise Suriyelilere yönelik politikalar, Türk Eğitim Sistemi, üstün yeteneklilere yönelik politikalar, Millî Eğitim Bakanlığı politikaları ve genel olarak Türkiye'nin eğitim politikasıdır.

Eğitim ve sağlık politikaları ile eş ağırlığa sahip bir diğer konu Avrupa Birliği'dir. Görgül sekiz ve üç olmak üzere 11 çalışma AB ile ilgilidir. Görgül çalışmalarda ele alınan konular şunlardır: AB'ye uyum sürecinde Türkiye'nin eğitim politikası, yenilik (inovasyon) ekosistemlerine yönelik kamu politikaları, kadın odaklı politikalar, AB'ye uyum sürecinde Türkiye'nin siber güvenlik politikası,

COVID-19 politikalarında başarısızlık, kamu-özel iş birliği modeli bağlamında politika transferi ve enerji politikalarıdır.

Avrupa Birliği temasının ardından 11 çalışma ile en fazla ilgi gösterilen alan göç politikasıdır. Bu çalışmalardan yalnızca biri derlemedir. Göç politikası kapsamında çalışılan başlıklar; Suriyelilere yönelik politikalar, Türkiye'nin göç politikası, uluslararası göç politikası ve uyum politikasıdır. Enerji politikası öne çıkan bir diğer başlık olmuştur. Enerji politikası kapsamında on çalışma tespit edilmiştir. Bunların üçü derleme diğerleri görgül çalışmalardır. Görgül çalışmalarda öne çıkan konu başlıkları enerji verimliliği, Türkiye'nin enerji politikaları, yenilenebilir enerji ve nükleer enerji politikasıdır.

Öne çıkan bir diğer tema ise yerel yönetimler olmuştur. Örneklem kapsamındaki makaleler arasında yerel yönetimler odaklı dokuz çalışma bulunmaktadır. Bu kapsamda ele alınan konular ise düşünce kuruluşlarının yerel politikadaki yeri, yerel yönetimlerin aile, gençlik, çocuk, engelli bireyler, yaşlılar, sığınmacı kadınlara yönelik politikaları ve dijital demokrasi uygulamalarıdır.

Konu ağırlıklarının ardından sıklıkla kullanılan iki kavramdan söz edilebilir. Bunlar süreç modeli (5) ve politika transferi (5) kavramlarıdır (5). Öne çıkan diğer kavramlar ya da başlıklar ise iklim değişikliği (4), sosyal politika (4), konut politikası (4), gençlik politikaları (3), kentsel dönüşüm (3), Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi (3), afet politikası (3), yoksulluk (3), COVID-19 (3) şeklinde sıralanabilir.

Makalelerde kullanılan teknikler incelendiğinde görgül araştırmalara dair olumlu tablo farklılaşmaktadır. İlgili makalelerin yaklaşık %35'inde belge analizleri kullanıldığı, sahadan veri toplamak yerine toplanan verilerin analiz edildiği görülmüştür. Görgül araştırmalarda en çok dikkat çeken ikincil teknik ise durum analizleri olmuştur. Örnek olay ya da uygulamalar bu kapsamda değerlendirilmiştir. En çok kullanılan üçüncü teknik, kamu politikası alanıyla bağlantılı olarak süreç analizi olmuştur. Çalışmaların yaklaşık %15'ini süreç analizi bağlantılı makaleler oluşturmaktadır. Yapılandırılmış soru formu, mülakat, söylem analizi gibi teknikler görece az kullanılmakla birlikte üç teknik toplam makalelerin yaklaşık %10'unu oluşturmaktadır. Kamu politikası analizi alanının özgün analiz teknikleri ise çok daha az kullanılmıştır. Çoklu akış çerçevesi, sistem yaklaşım, ağbağ (Mamur Işıkcı, 2017), kurumsal analiz (Kurun, 2017), zaman serisi gibi tekniklerin ancak tekil bazı çalışmalarda kullanıldığı tespit edilmiştir. Bazı çalışmalarda birden fazla teknik kullanılmış olsa da burada dağılımı gösterebilmek adına en yoğun ve baskın olarak faydalanılmış teknik ele alınmış ve her bir makale için bir teknik grafik ve tabloda yer almıştır. Kullanılan tekniklere dair ayrıntılı veriler Tablo 1'de sunulmuştur:

Tablo 1: Örneklemdeki makalelerde kullanılan teknikler

Yöntem	Makale Sayısı	Yüzde
Belge Analizi	54	35,06
Durum Analizi	38	24,68

Süreç Analizi	23	14,94
Veri Analizi	16	10,39
Yapılandırılmış Soru Formu	8	5,19
Mülakat	6	3,9
İçerik Analizi	6	3,9
Ağbağ Analizi	3	1,95
Zaman Serisi Analizi	2	1,95
Karşılaştırmalı Politika Analizi	4	1,95
PEST Analizi	2	1,3
Söylem Analizi	2	1,3
Rasyonel Kamu Politikası Analizi	1	0,65
Çoklu Akış Çerçevesi ile Analiz	1	0,65
Sistem Yaklaşımı ile Analiz	1	0,65
Sosyal İnşacılık Temelli Analiz	1	0,65
Bibliyometrik Analiz	1	0,65
Söylemsel Politika Analizi	1	0,65
Kurumsal Analiz	1	0,65
Politika Analiz Matrisi	1	0,65

Görüldüğü üzere görgül çalışmaların üçte birinden fazlasında belge analizi bir teknik olarak kullanılmıştır. Çalışmaların dörtte birinde ise betimleyici bir yöntem olarak durum analizi kullanılmıştır. Sıralamada durum analizini süreç analizi tekniği takip etmektedir. Dördüncü sırada ise 16 makale ve %10,39 oranla veri analizi yer almaktadır. Beşinci sırada ise yapılandırılmış soru formu yer almaktadır. En çok kullanılan ilk beş teknik toplam makale sayısının %90,26'sını oluşturmaktadır. Kullanılan tekniklere göre ilgili makalelerin sınıflaması ve makalelerin künyelere tablolar halinde aşağıda yer verilmiştir. İlk olarak mülakat ve içerik analizi tekniklerinin kullanıldığı çalışmalar Tablo 2'de sıralanmıştır:

Tablo 2: Kullanılan tekniklere göre çalışmalar-1

Mülakat/Görüşme Yapılan Çalışmalar (6)	İçerik Analizi Yapılan Çalışmalar (6)
1-(Yıldız vd., 2017)	1-(Özdem, 2015)
2-(Ereş, 2015)	2-(Altunok ve Gedikkaya, 2015)
3-(Akman vd., 2015)	3-(Öçal ve Korkmaz, 2019)
4-(Akgül vd., 2015)	4-(Ateş ve Bektaş, 2018)
5-(Alacadağlı ve Işıkcı, 2018)	5-(Köseoğlu ve Demirci, 2017)
6-(Göçoğlu,2015)	6-(Çakır, 2017)

Tablo 3'te ağbağ, zaman serisi ve PEST analizi kullanılan makaleler ve karşılaştırmalı politika analizleri yer almaktadır:

Tablo 3: Kullanılan tekniklere göre çalışmalar-2

Ağbağ Analizi Yapılan Çalışmalar (3)	Zaman Serisi Analizi Yapılan Çalışmalar (3)
1-(Çeliksoy, 2018) 2-(Mamur Işıkçı, 2017) 3-(Toygar ve Orhaner, 2018)	1-(Altan Arslan, 2017) 2-(Baykal vd., 2018)
Karşılaştırmalı Politika Analizi Yapılan Çalışmalar (3)	PEST Analizi Yapılan Çalışmalar (2)
1-(Taş vd., 2017) 2-(Göçoğlu ve Aydın, 2019) 3-(Keçeci, 2020) 4-(Kaymas, 2020)	1-(Gürer vd., 2016) 2-(Akgül vd., 2015)

Tablo 4'te ise daha az kullanılan ve tekil örnekler olarak yer alan çalışmalar listelenmiştir.

Tablo 4: Kullanılan tekniklere göre çalışmalar-3

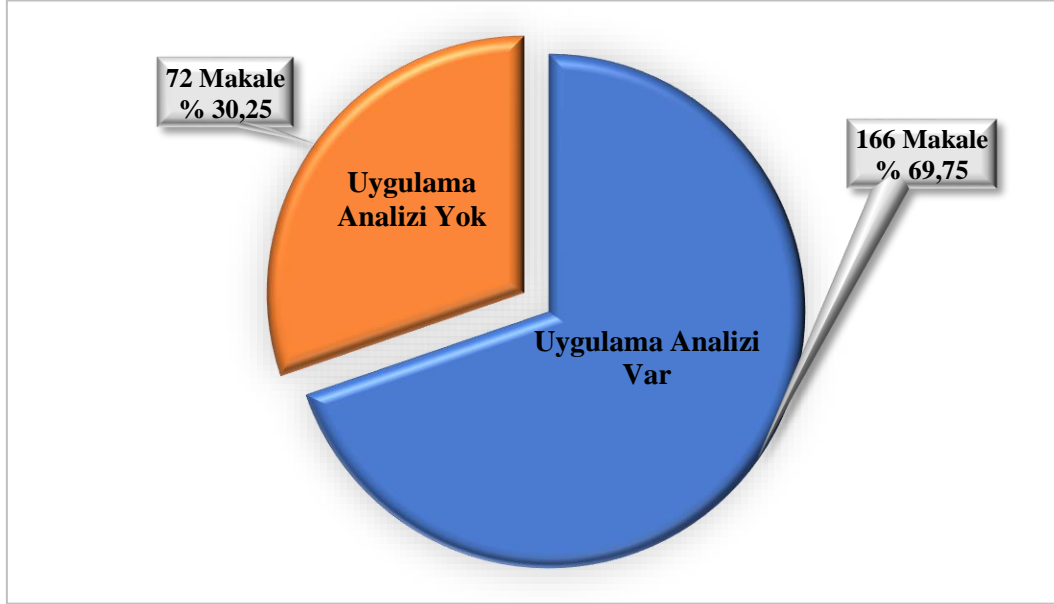
Rasyonel Kamu Politikası Analizi (1) (Göçoğlu ve Aydın, 2019)	Çoklu Akış Çerçevesi (1) (Ekmekcioğlu ve Yıldız, 2018)
Sistem Yaklaşımı (1) (Karaca, 2020)	Sosyal İnşacılık (1) (Yesevi ve Yavuz Tiftikçigil, 2017)
Bibliyometrik Analiz (1) (Tabak vd., 2016)	Söylemsel Politika Analizi (1) (Demirci, 2016)
Kurumsal Analiz (1) (Kurun, 2017)	Politika Analiz Matrisi (1) (Özalp ve Ören, 2020)

Son yıllardaki kamu politikası temalı makaleler incelendiğinde en temel yaklaşımlardan biri olarak sıklıkla zikredilmesine rağmen, rasyonel aktör modeli çerçevesinde araştırma yapan bir esere rastlanmamıştır. Rasyonel aktör yaklaşımı/modeli ifadesi 5 çalışmada (Acar, 2019; Aldemir ve Kaya, 2020; Babaoğlu, 2017; Çiner ve Altınışik, 2020; Gürer vd., 2017) sadece kavram olarak geçmektedir. İki istisna olarak rasyonel yaklaşım; Göçoğlu ve Aydın (2018) ile Coşkun ve Ebru (2017: 19) tarafından hazırlanan makalelerde ele alınmıştır. Bunlardan Coşkun ve Ebru'nun makalesinde rasyonellik meselesi kamu tercihi ve rasyonel tercih teorisi şeklinde kuramsal bazda ele alınmıştır. “Devletin Kamu Politikası Oluşturmasında Kamu Tercihi Teorisi ve Bir Alternatif Kamu Politikası Aracı Olarak Rasyonel Tercih Teorisi” şeklindeki başlık altında konuya değinilmiştir. Öte yandan arttırımcı yaklaşım, karma model, grup modeli ya da elit modeli kullanılan bir makaleye rastlanmamıştır. Bunlardan arttırımcı model altı çalışmada ismen zikredilse de kuramsal olarak betimleyici biçimde yer verilmiştir. Tablo 4'te künyesi de verilen bir çalışmada ise sistem yaklaşımının kullanıldığı izlenmektedir. Makaleler arasında kesintili denge teorisini temel alan bir çalışmaya rastlanmamış, ancak beş farklı metin içerisinde ismen yer verildiği görülmüştür. Savunuculuk yaklaşımı ise tekil bir çalışmada Avrupa Birliği politikaları kapsamında ele alınmıştır. Aynı şekilde sosyal inşacılık, çoklu akış çerçevesi ve yayılım teorileri birer çalışmada ele alınmıştır.

Kullanılan teknikler kadar çalışmalarda bir uygulamanın ele alınıp alınmadığı da önem arz etmektedir. Türkiye'ye özgü uygulamaların değerlendirilmesi ve alanyazının Türkçeleşmesi için bu minvalde yapılmış uygulama analizleri oldukça kıymetlidir. İlgili örneklem incelendiğinde, belirli bir alanı inceleyenler ile bir politika ya da alt politika başlığını ele alan çalışmalarının sayısının genel

nitelikli yazıların önüne geçtiği görülmektedir. 238 makaleden, 166'sı bir uygulama ya da politika odaklı olarak hazırlanmış, makalelerin yalnızca %30'u ise genel bir çerçeveden hazırlanmıştır. İlgili veriler Grafik 4'te yer almaktadır.

Grafik 4: Uygulamalı makalelerin ağırlığı

Grafikte yer alan bilgiler, makalelerin uygulama analizi içerip içermediği sorusuna cevaben hazırlanmıştır. Bu sorudan kasıt çalışmaların kamu politikasına ilişkin belirli bir alanın incelenip incelenmediğiyle bağlantılıdır. Bu kapsamda 2015-2020 yılları arasındaki makalelerde uygulamanın var olduğu çalışmaların sayısı yıllara göre artış göstermiştir. 2015 yılında 23, 2016 yılında 20 olan uygulamalı çalışma sayısı 2017'de 31, 2018'de 33, 2019'da 29, 2020'de ise 30 olarak tespit edilmiştir.

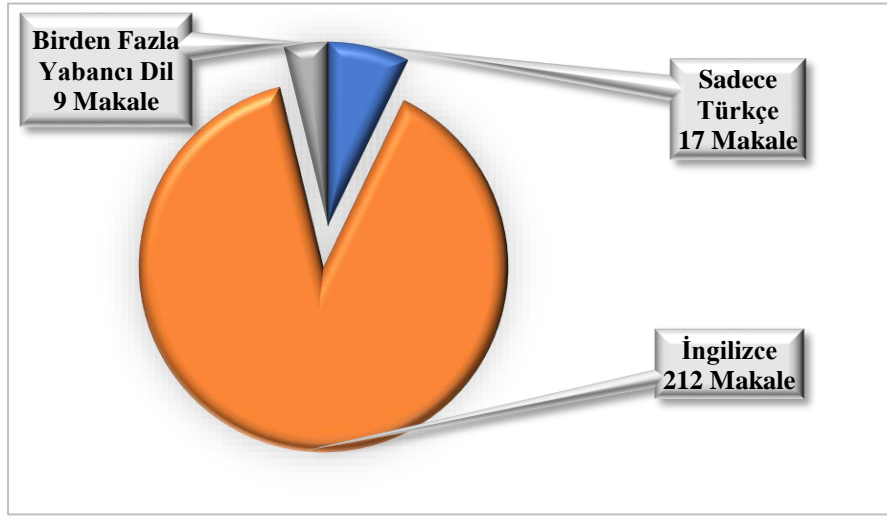
İncelenen makaleler arasında uygulamalı çalışmaların ağırlığın artmasının yanında farklı başlıklarda yapılan araştırmalar da dikkat çekmektedir. Örneğin Aldemir ve Kaya (2020) tarafından hazırlanan bir makalede dürtme (nudge) yaklaşımından hareketle COVID-19 dönemi politikalar Türkiye özelinde ele alınmıştır. Altunok ve Gedikkaya (2016) tarafından hazırlanan makalede ise farklı kamu politikası sözlüklerinin ve ansiklopedilerinin içerik analizi tekniğiyle incelenmesi, alana yön verecek kavramları göstermesi açısından ilgi çekicidir. Bu kapsamda öne çıkan farklı konu başlıkları ve eserlerin künyeleri de aşağıda Tablo 6'da listelenmiştir.

Tablo 5: Farklı konularda çalışma yapılan makaleler

1-Geçici Köy Koruculuğu (Arap ve Erat, 2015)
2-Post Neoliberalizm (Somel, 2016)
3-Dil Politikaları ve Dil Hakları (Orhan, 2017)
4-Kamu Personel Politikası-Taşeron Çalışanlar (Acar, 2019)
5-Obezite ile Mücadele (Gökbunar vd., 2015)
6-Tarım Arazileri Politikası (Albayrak, 2019)
7-Yeşil Bilişim (Gökşen vd., 2016)
8-Tütün Kontrol Politikası (Karaca, 2020)

Çalışmalar ayrıntılı olarak ele alındığında köy koruculuğundan, neoliberalizme, taşeron istihdam sisteminden, yeşil bilişime, dil politikalarından, tütün kontrolüne kadar farklı başlıklar göze çarpmaktadır. Ele alınan konuların çeşitlenmesi, uygulamaları ele alan çalışmaların artması önemli kazanımlar olarak görülebilir. Öte yandan makalelerde kullanılan kaynaklar incelendiğinde bazı dikkat çekici hususlar ortaya çıkmaktadır. Kamu politikası temalı makalelerin ezici bir çoğunluğunda yalnızca İngilizce kaynakların kullanıldığı görülmektedir. Makalelerin 17'sinde ise sadece Türkçe kaynaklar kullanılmıştır. Buna mukabil birden fazla dilde kaynak kullanılan makale sayısı ise yalnızca dokuzdur. Grafik 5'te kaynak kullanımına dair veriler sunulmuştur.

Grafik 5: Yabancı kaynak kullanımı ve kullanılan diller

Grafik 5'te de görüldüğü üzere 238 makalenin 212'si yalnızca İngilizce kaynaklar kullanılarak hazırlanmıştır. Birden fazla yabancı dilden kaynak kullanan makaleler ise oldukça sınırlı kalmıştır. Bu çalışmalar aşağıda Tablo 6'da sunulmuştur:

Tablo 6: Birden Fazla Dilde Yabancı Kaynak Kullanılan Çalışmalar

Çalışma	Kaynak Dilleri
(Güler ve Yılmaz, 2019)	İngilizce, Fransızca
(Özışık, 2016)	İngilizce, Fransızca
(Babaoğlu vd., 2018)	İngilizce, Rusça
(Öztornacı, 2019)	İngilizce, Almanca
(Hamurcu ve Özden, 2019)	İngilizce, Litvanca
(Çetintürk ve Küçük, 2019)	İngilizce, Almanca, Fince
(Çiner ve Altınışik, 2020)	İngilizce, Fransızca
(Keçeci, 2020)	İngilizce, Almanca
(Orhan ve Çobanoğlu, 2015)	İngilizce, Rusça

238 makalenin tamamı göz önüne alındığında kullanılan yabancı kaynak sayısı ortalaması 15,5'tir. Türkçe kaynak ortalaması ise 23,8'dir. Yani son altı yılda yayınlanan makaleler incelendiğinde ortalama olarak yaklaşık 41 kaynaktan faydalandığı görülmüştür. Genel ortalamalar görgül ya da derleme çalışmalar ayrı değerlendirildiğinde farklılıklar ortaya çıkmaktadır. Derleme çalışmalarda

yabancı kaynakların ortalaması 18,48'e yükselmekte; Türkçe kaynakların sayı ortalaması ise 21,08'e düşmektedir. Görgül çalışmalarda kullanılan kaynakların dillere göre dağılımı açısından ise tersi bir durum söz konusudur. Görgül çalışmalarda yabancı kaynak sayı ortalaması 13,87 iken; Türkçe kaynak sayı ortalaması 25,04'tür. Bu durumun kullanılan kaynak sayısı ile bağlantılı olduğu düşünülebilir. Bulgular kısmında elde edilen veriler değerlendirme kısmında tartışmalara bağlı olarak değerlendirilecek ve çıkarımlar üzerinde durulacaktır.

Değerlendirme ve Sonuç

Çalışma kapsamında yapılan araştırmada 2015-2020 yılları arasında yayınlanmış kamu politikası temalı makaleler ele alınmıştır. Bu kapsamda toplam 238 makaleye ulaşılmış ve bu makaleler yıllara göre dağılımları, içerikleri, çalışmalarda kullanılan yöntemler ve teknikler, bir uygulama analizi içerme durumları, kullanılan kaynaklar gibi farklı ölçütler açısından incelenmiştir.

Örnekleme dahilindeki makaleler incelendiğinde makalelerin sayısının son altı yılda radikal bir artış ya da azalış yaşamadığı ve yılda ortalama 40 makalenin yayınlandığı görülmektedir. Bu durum kamu politikası alanının belirli bir olgunluğa eriştiği ve bu alanda çalışan sayısının belirli bir doygunluğa eriştiği şeklinde yorumlanabilir. Makalelerin başlıkları ya da kavramsal terim kullanım durumları incelendiğinde yıllar içerisinde öne çıkan kamu politikası, kamu siyaseti ve kamu yöneltisi kavramlarından ikisinin doğal bir seçilime kurban gittiği ve kamu politikası başlığının tek tercih olma noktasına eriştiği izlenmektedir. Kavramsal karışıkları içermesine rağmen kamu politikası kavramının kullanılması bu alanda yazılan çalışmaların birbirini izler ve atıf verir biçimde ilerlemesiyle de ilişkilidir. Öte yandan aynı isimle açılan anabilim dalları, yüksek lisans programları ya da TÜBİTAK ARBİS ya da YÖKSİS gibi veri tabanlarında tercih edilen anahtar kelimelerin, bu alan için kamu politikası isminin yerleşik hale gelmesinde etkili olduğu iddia edilebilir.

Kavramlar ve terimler üzerinden incelemeye devam edildiğinde, makalelerin anahtar kelimelerine yönelik sıklık analizleri bazı temel kavramların ve konu başlıklarının öne çıktığını göstermektedir. Politika transferi ve süreç modeli kavramlarının Türkiye'de yayınlanan kamu politikası makalelerinde en çok kullanılan kamu politikası terimlerinden olduğu araştırma kapsamında izlenmiştir. Düşünce üretim kuruluşları kavramı da bu kapsamda değerlendirilebilir. Öte yandan başlıklar ele alındığında Avrupa Birliği, sağlık, göç, yerel yönetim, eğitim, enerji gibi temaların öne çıktığı görülmüştür. Avrupa Birliği üyelik sürecinde bir durulma ve gündemden düşme söz konusu olmasına rağmen bu alanda yazılan çalışmaların büyük oranda öne çıkması bu temaya dair akademik ilginin devam ettiğini göstermektedir. Göç ise son yıllarda kamu politikası çalışmalarının çoğunluğunu üreten kamu yönetimi akademisyenlerince yeniden keşfedilen bir alan olmuştur. Yerel yönetimler konusu ise aynı grup için öncelikli başlıklardan biri olmaya devam etmektedir. Öte yandan sağlık politikalarının öne çıkması bu açıdan incelenmeye değer bir bulgudur. Bu konuda sağlık yönetimi bölümlerinden de önemli bir üretim yapıldığı gözlenmiştir. 2020 yılında öne çıkan afet, risk yönetimi ve COVID-19

kavramları ise genel olarak Türkiye’de öne çıkan başlıklarla ilişkilidir. 2019 ve 2020 yıllarında yaşanan depremler ve sonrasında ortaya çıkan salgın dolayısıyla afet ve kriz yönetimi, risk yönetimi konuları öne çıkmıştır. COVID-19 ise tüm bilim dünyasında olduğu gibi kamu politikaları çalışmalarında da en çok sözü edilen başlıklardan biri olmuştur.

Örneklemdaki makalelerin bir veri toplama aracı kullanıp kullanmadığı incelendiğinde 238 makaleden %64,71’inin görgül; %35,29’unun ise derleme olduğu izlenmiştir. Görgül araştırmaların yoğunlukta olması şaşırtan bir bulgu olmuştur ancak bu ağırlıkta örneklemin değerlendirilmesinde kullanılan yöntem de etkili olmuştur. Genellikle betimleyici çalışmalarda kullanılan teknikler olarak belge ve durum analizleri de birer veri toplama aracı olarak değerlendirilmiş ve bunların dışında ve yalnızca var olan alanyazının yeniden yorumlanması şeklinde değerlendirilen çalışmalar derleme olarak ele alınmıştır.

Görgül araştırmalar yoğunlukta olsa da bu çalışmalarda kamu politikası analizi tekniklerinden faydalanma oranı oldukça düşüktür. Bu açıdan en çok kullanılan teknik 23 çalışma (%14,94) ile süreç analizi olmuştur. Bunun dışında üç çalışmada (%1,95) ağbağ analizi, iki çalışmada (%1,3) PEST analizi kullanılmıştır. Rasyonel kamu politikası analizi, çoklu akış çerçevesi, sistem yaklaşımı, sosyal inşacılık temelli analiz, kurumsal analiz gibi teknikler ise yalnızca birer kez (%65) kullanılmıştır. Bunun dışında içerik analizi, bibliyometrik analiz, söylem analizi de örneklem dahilinde faydalanılan tekniklerden olmuştur. Ancak yoğunluk belge analizi (54- %35,06) ve durum analizi (38- %24,68) çalışmalarındadır. Dağılım açısından kamu politikası teknikleri yeterli ağırlığı sağlayamıyor olsa da görgül araştırmaların artmış olması veriye dayalı analizlerin gelişimi ve ussal yaklaşıma yatkınlık nedeniyle önemlidir.

Görgül araştırmaların dışında da doğrudan uygulamayı inceleyen araştırmaların varlığı örnekleme göze çarpmaktadır. 238 makaleden 166’sının bir uygulama alanına dair incelemelerde bulunduğu ve analiz gayesi güttüğü görülmüştür. Yıldız vd. (2011) ve Babaoğlu ve Akman (2018) kamu politikası çalışmalarının yaygınlaşması ve alanın kimliğine uygun olarak uygulamalı çalışmaların öğrencilere aktarılmasının öneminden bahsederek, Türkiye özelinde uygulamaları inceleyen araştırmalara olan ihtiyacı vurgulamışlardır. Bu noktadan hareketle son altı yıldaki makalelerin yaklaşık yüzde yetmişlik kısmının uygulama odaklı olması alanın gelişimi açısından önemli bir katkıdır. Bu çalışmalarda eğitimden sağlığa, göçten enerjiye, Avrupa Birliği üyelik sürecinden koruculuk faaliyetlerine kadar geniş bir alanda pek çok farklı analiz çalışması kaydedilmiştir. Bu makalelerin sayısı 2016 yılından itibaren artış göstermiş ve 2017 sonrası kamu politikası alanında yayınlanan yıllık makale sayısının dörtte üçünün uygulama odaklı olduğu görülmüştür.

Son yıllarda bilim, teknoloji, bilgi ve iletişim teknolojileri, bilgi toplumu gibi teknoloji bağlantılı kavramlarla ilişkili olan makale sayısında yaşanan artış da vurgulanması gereken bir diğer husustur. Bu artışla bağlantılı olarak teknoloji ve kamu politikası ilişkisinde yaşanan gelişimin Türkiye’deki kamu politikası makalelerinde de kendine yer bulduğu iddia edilebilir. Öte yandan davranışsal iktisat

üzerinden gelişen dürtme/nudge gibi kavramların da Türkçe yazında yer buluyor olması ve uluslararası yazının takibi açısından önemli bir katkıdır. Bununla birlikte yazılan makalelerde çoğunlukla Türkçe kaynakların kullanıldığı görülmektedir. Hatta 17 makalede yalnızca Türkçe kaynaklar üzerinden bir hazırlık yapıldığı görülmüştür. En çok kullanılan yabancı dil ise beklenildiği üzere İngilizce'dir. ABD menşeli olarak gelişen ve yayılan kamu politikası çalışmalarında İngilizce kaynakların baskın olması, ayrıca bu dilin baskın küresel bilim dili olması nedeniyle şaşırtıcı değildir. Ancak 2011 yılında Yıldız ve arkadaşları tarafından dile getirilen aktarmacılık/aktarım sorununa dair bir soru işaretinin devam ettiği de burada not edilmelidir. Farklı yabancı dillerdeki kaynaklardan faydalanılması, Anglo-sakson gelenek dışındaki kamu politikası çalışmaları hakkında da Türkçe'ye kazanımların sağlanması özgün kaynakların geliştirilmesi için elzemdir. Bu noktada yalnızca dokuz makalede birden fazla yabancı dilin kullanıldığının tespit edilmiş olması olumsuz bir bulgudur. İngilizce dışındaki yabancı diller açısından Fransızca'nın ve Rusça'nın diğer dillere göre öne çıktığı iddia edilebilir. Öte yandan Fince ve Litvanca kaynakların kullanılmış olması beklenmeyen ve dikkat çekici bir bulgu olarak izlenmiştir. Dikkat çeken bir diğer husus derleme çalışmalarda daha çok yurtdışı kaynaklardan yararlanılması; görgül çalışmalarda ise belirli bir konu temelinde daha çok Türkçe kaynakların kullanılmasıdır.

Sonuç olarak bakıldığında, ele alınan dönemde örneklemedeki makalelerin Türkçe yazın açısından belirli bir olgunluğa işaret ettiği görülmektedir. Çalışmaların çoğunun uygulama örnekleri içermesi, yarısından fazlasında veri toplama araçlarının kullanılmış olması, makalelerin çoğunda en azından bir yabancı dil üzerinden kaynak incelemesi yapılması, farklı konularda ve genelden özele pek çok alanda çalışılması, teknolojiyle bağlantılı ve/veya yenilikçi başlıkların takip ediliyor olması olumlu çıktılar olarak dikkat çekmektedir. Öte yandan kamu politikası analizi tekniklerinin yaygın olmaması, birincil veri kullanan çalışmaların azınlıkta olması, kuramsal tartışma içeren makalelerin oldukça sınırlı olması, bazı çalışmalarda kamu politikası ifadesi kullanılmasına rağmen, alana dair terimlere yer verilmemiş olması da olumsuz saptamalardandır. Öte yandan bu araştırmanın ikinci fazında kurumsal analizler yoluyla alanın gelişimine dair yeni çalışmalar yapılması da planlanmaktadır. Bu kapsamda kurumsallaşmanın yönüne dair de çıkarımlar yapılması ümit edilmektedir. Gelecek araştırmalarda makalelerin dışındaki kaynakların inceleme konusu yapılması ya da farklı örneklemeler üzerinden araştırmaların gerçekleştirilmesinin alanın gidişatı hakkında daha genel geçer saptamaların elde edilmesinde faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yazar Katkıları: Bu çalışmada yazarların çalışmaya katkısı tamdır. Yazarlar çalışmanın bütününde iş birliği ve ortak çalışmayı esas alarak verilerin toplanması, analizi ve raporlanmasında rol almıştır.

Çıkar Beyanı: Bu çalışmada yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Teşekkür: Makalelerin tasniflenmesinde katkı sunan Selçuk Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi lisansüstü öğrencilerine teşekkür ederiz.

Kaynakça

- Acar, O. K. (2019). Kamu personel politikalarında bütünlük sorunu 696 sayılı KHK ile taşeron çalışanlara yönelik oluşturulan politikanın gündeme gelmesi, formülasyonu ve yasalaşması üzerinden analizi. *Türk İdare Dergisi*, 489, 11-40.
- Akgül, A., Kaptı, A. ve Demir, O. Ö. (2015). Göç ve kamu politikaları: Suriye krizi üzerine bir analiz. *The Global A Journal of Policy and Strategy*, 1 (2), 1-22.
- Akman, E., Can, Y. ve Yalçın, Ö. (2018). Bir politika uygulaması olarak kentsel dönüşüm: devlet destekleri çerçevesinde bir değerlendirme. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22 (Özel Sayı 3), 2987-3009.
- Alacadağlı, E. ve Mamur Işıkçı, Y. (2018). Yerel yönetimlerin sığınmacı kadınlara yönelik politikaları: Bayburt ve Giresun örnekleri. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 8 (16), 141-160.
- Albayrak, H. (2019). Türkiye'nin Tarım Arazileri Politikası Bir Kamu Politikası Süreç Analizi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 29 (2), 211-231.
- Aldemir, C. ve Kaya, M. (2020). Dürtme fikrinin bir kamu politikası aracı olarak Covid-19 döneminde hükümetler tarafından uygulanması. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19 (COVID-19 Özel Sayı), 122-142.
- Altan Arslan, Ş. (2017). Kadın odaklı politikaların hükümet programlarına yansımaları üzerine bir analiz. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, (30. Kadın ve Hukuk Özel Sayısı), 411-440.
- Altunok, H. ve Gedikkaya, F. G. (2016). Kamu politikası öğrenim ve öğretim araçları olarak sözlük ve ansiklopediler üzerine içerik analizi. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 7 (2), 53-68.
- Arap, İ. ve Erat, V. (2015). Bir kamu politikasının analizi: Türkiye'de geçici köy koruculuğu. *Mülkiye Dergisi*, 39 (4), 73-108.
- Ateş, H. ve Bektaş, M. (2018). 2008 sonrası Türkiye'de uygulanan nüfus politikaları ve paydaş analizi. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 20 (3), 483-504.
- Avaner, T. (2021). Mülkiye'de kamu yönetimi disiplininin kuruluşunda Amerikan etkisi. O. Çelik, C. U. Çiner ve A. Pekel (Ed.), *Türkiye'nin Modernleşme Süreci ve Mekteb-i Mülkiye* içinde (s. 595-611). Ankara: Ankara Üniversitesi SBF Yayınları.
- Babaoğlu, C. (2017). Kamu politikası analizine yönelik kavramsal ve kuramsal bir çerçeve. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 15 (30), 511-532.
- Babaoğlu, C. (2020), *Yönetimin geleceği: veri temelli politika yapımı*. İstanbul: SETA Vakfı.
- Babaoğlu, C. ve Yıldız, M. (2016). Kamu politikası bakış açısından Selçuklu ve Osmanlı devletlerinde hükümdar-danışman ilişkisi üzerine. *Yasama Dergisi*, 29, 1-28.
- Babaoğlu, C. ve Akman, E. (2018). Kamu politikası analizi disiplini ve Türkiye'de gelişimi" C. Babaoğlu ve E. Akman (Ed.), *Kamu Politikası Analizi: Türkiye Uygulamaları* içinde (s. 1-11). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Babaoğlu, C., Çobanoğlu, S. ve Göçoğlu, V. (2018). Kamu politikalarına sivil katılımı farklı bir model: Rusya Federasyonu sivil kamarası. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23 (1), 69-77.
- Babaoğlu, C. ve Çubukçu, Z. (2020). Kamu yönetimi hoş geldin: siyaset ve yönetim dikotomisi/ikilemi/ayrışımı. H. Ateş (Ed.), *Kamu Yönetimi Teorileri* içinde Ankara: Savaş Yayınları.
- Babaoğlu, C. ve Kulaç, O. (2021a). The current state of public policy studies and field in Turkey. C. Baboğlu, O. Kulaç ve E. Akman (Ed.), *Global Challenges to Improving Public Services and Government Operations* içinde (s. 1-12). ABD: IGI Global.

- Babaoğlu, C. ve Kulaç, O. (2021b). Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde politika kurulları. E. Akman (Ed.), *Farklı Boyutlarıyla Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi* içinde (s. 179-200). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Baykal, T., Dikme, H. ve Karacan, R. (2018). Kamu konut politikaları açısından Türkiye'de konut maliyetleri ve konut arzı arasındaki ilişkinin nedensellik analizi. *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 7 (2), 161-171.
- Çakır, C. (2017). Geçmişten Günümüze Türk Eğitim Sistemindeki Gelişmeler: Bir Kamu Politikası Aktörü Olarak Milli Eğitim Şuraları Özelinde Bir Değerlendirme. *Sosyal ve Beşerî Bilimler Dergisi*, 9 (2), 31-48.
- Çeliksoy, E. (2018). Türkiye'de kamu politikası oluşturma sürecinde yer alan reformların ağbağ analizi. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (52), 197-212.
- Çetintürk, V. E. ve Küçük, H. (2019). Gençlik Politikalarında Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme: Türkiye ve Finlandiya Örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 24 (2), 263-284.
- Çiner, C. U. ve Altınışık, E. (2020). Savunuculuk Koalisyonu Çerçevesi ve Avrupa Birliği Politikaları İçin Uygulanabilirliği”, *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi*, 18 (2), 405-436.
- DeLeon, P. (2008). The historical roots of the field. M. Moran, M. Rein ve R. E. Goodin (Ed.), *The Oxford Handbook of Public Policy* içinde (s. 39-57). Oxford: Oxford University Press.
- Demirci, M. (2016). İşlevsel açıdan iklim değişikliği politika anlatıları. *Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 4 (3), 1-23.
- Dror, Y. (1967). Policy analysts: a new professional role in government service. *Public Administration Review*, 2, 197-203.
- Ekmekcioğlu, A. ve Yıldız, M. (2018). İnsansız hava araçlarının askeri ve sivil alanlarda kullanımı: ABD ve Türkiye örnekleri ve bazı politika önerileri. *Türk İdare Dergisi*, 486 (1), 169-228.
- Erat, V. (2014). Türkiye'de kamu politikası alan yazını üzerine bir inceleme. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi*, 5 (10), 92-117.
- Ereş, F. (2015). Vatandaşlık eğitimi ve karakter eğitimi politikalarının değerlendirilmesine yönelik nitel bir çalışma. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1 (36), 120-136.
- Fischer F., Miller, G. J. ve Sidney, M. S. (2007). *Handbook of public policy analysis: theory, politics and methods*. New Jersey: CRC Press
- Frederickson, H. G. (1989). Minnowbrook II: changing epochs of public administration. *Public Administration Review*, 49 (2), 95-100.
- Geva-May, I. ve Maslove, A. (2006). Canadian public policy analysis and public policy programs: a comparative perspective. *Journal of Public Affairs Education*, 12 (4), 413-438.
- Geva-May, I., Nasi, G., Turrini, A. ve Scott, A. (2008). MPP programs emerging around the world: curriculum and case notes. *Journal of Policy Analysis & Management*, 27 (1), 171-214.
- Göçoğlu, V. (2015). Dezavantajlı gruplar üzerinde yapılan bir kamu politikası sonlandırmasının analizi: eski hükümlülerin özel sektördeki istihdam zorunluluğunun kaldırılması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8 (36), 846-863.
- Göçoğlu, V. ve Aydın, M. D. (2018). Rasyonel kamu politikası analizi perspektifinden Türkiye'deki iklim değişikliği politikaları. *Alternatif Politika*, 10 (2), 210-230.
- Gökbunar, R., Doğan, A. ve Utkuseven, A. (2015). Obezite ile mücadelede Bir kamu politikası aracı olarak vergilerin değerlendirilmesi. *Journal of Management ve Economics*, 22 (2), 581-602.
- Gökçe, O. (2019), *Klasik ve nitel içerik analizi felsefe, yöntem, uygulama*. Konya: Çizgi Kitabevi.

- Gökşen, Y., Damar, M. ve Doğan, O. (2016). Yeşil bilişim: bir kamu kurumu örneği ve politika önerileri. *Ege Academic Review*, 16 (4), 673-686.
- Güler, T. ve Yılmaz, A. (2019). Bir terörle mücadele stratejisi olarak belediyelerde kayyum uygulaması. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17 (4), 129-141.
- Gürer, C., Akgül, A. ve Tosun, H. (2016). Kamu politikalarının yayılımı kuramsal bir inceleme”, *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, (17), 129-150.
- Hamurcu, A. ve Özden, Y. (2019). Ulusal güvenlik bağlamında Türkiye'nin insani müdahale politikası: Suriye örneği. *ASSAM Uluslararası Hakemli Dergi*, (13. Uluslararası Kamu Yönetimi Sempozyumu Bildirileri Özel Sayısı), 456-470.
- Karaca, M. (2020). Tütün kontrol politikasının sistem yaklaşımı ile analizi: Türkiye'de gençler için dumansız dünya. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions*, 6 (4), 1-29.
- Kaymas, S. (2020). Kamu yönetişiminin uzamı ve aracı olarak nesnelerin interneti politikaları üzerine bir değerlendirme. *İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (1), 74-94.
- Keçeci, Ş. (2020). Türkiye'nin İş sağlığı ve güvenliği strateji ve politikalarının AB ülkeleri ile karşılaştırılması. *OHS ACADEMY*, 3 (2), 53-60.
- Köseoğlu, Ö. ve Demirci, Y. (2017). Türkiye'de büyük veri ve veri madenciliğine ilişkin politika ve stratejiler: ulusal politika belgelerinin içerik analizi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 22 (KAYFOR 15 Özel Sayısı), 2223-2239.
- Kurun, İ. (2017). Türkiye'de 2004-2015 arasındaki demokratikleşme politikasının kamu politikası analiz modelleri ile incelenmesi. *Artvin Çoruh Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (2), 89-116.
- Mamur Işıkkı, Y. (2017). Türkiye'de kamu politikası olarak 2000 yılı sonrası uluslararası göç yönetiminin analizi. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 29, 25-47.
- McGann, J. G. (2007). *Think tanks and policy advice in the US: academics, advisors and advocates*. New York: Routledge.
- Neuendorf, K. A. (2002), *The content analysis guidebook*. California: Sage Publications.
- Olgun, B. (2015). Amme idaresi dergisi'nde kamu politikası çalışmalarının izini sürmek. Ö. Köseoğlu, Özer (Ed.), *VI. Kamu Politikaları Çalıştayı Bildiriler Kitabı* içinde (s. 73-83) Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
- Olgun, B. (2020, Mart). Türkiye'de kamu politikası analizi. yönetim bilimini yeniden düşünmek toplantısı I. oturum. Erişim adresi: <https://www.youtube.com/watch?v=HWGWAAIolnQ>
- Olgun, B. (2017), Türkiye'de kamu politikaları çalışmalarının gelişiminin Amme İdaresi Dergisi'nde yayımlanmış makaleler üzerinden analizi: 1968-2015. (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- Orhan, G. ve Çobanoğlu, S. (2015). Sovyet sonrası dönemde Rusya'da idari reform politikaları. *Yasama Dergisi*, (30), 44-69.
- Orhan, S. (2017). Dil politikaları ve dil hakları üzerine teorik çerçeve. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 8 (2), 331-362.
- Öçal, M. ve Korkmaz, A. (2019). Bir sosyal politika analizi: Türkiye'de asgari ücret uygulaması. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, 76, 181-212.
- Özalp, B. ve Ören, M. N. (2020). Yerfistiğinde karlılık, rekabet edebilirlik ve politika etkileri: politika analiz matrisi. *Tarım Ekonomisi Dergisi*, 26 (1), 29-39.
- Özdem, G. (2015). Türkiye'de eğitim politikaları alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi (1989-2014). *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14 (3), 631-646.

- Özışık, F. U. (2016). Rekabetedebilirlik kavramı ışığında Türkiye'de bölgesel kalkınma politikası ve İstanbul Kalkınma Ajansı örneği. *Siyasal Bilimler Dergisi*, 4 (1), 259-282.
- Öztornacı, E. (2019). Enerji piyasaları bağlamında kamu politikaları. *İzmir Sosyal Bilimler Dergisi*, 1 (1), 25-37.
- Parsons, D. W. (1995). *Public policy: an introduction to the theory and practice of policy analysis*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.
- Potůček, M. ve LeLoup, L. T. (2003). Approaches to public policy in Central and Eastern Europe. M. Potůček, L. T. LeLoup, J. Gyorgy ve V. Laszlo (Ed.), *Public policy in Central and Eastern Europe: Theories, Methods, Practices* içinde (s. 11-26). Slovakia: NISPAcee.
- Radin, B. (2000). *Beyond Machiavelli: policy analysis comes of age*. Washington DC: Georgetown University Press.
- Robins, P. (2009). Public policy making in Turkey: faltering attempts to generate a national drugs policy. *Policy & Politics*, 37 (2), 289-306.
- Smith, K. B. ve Larimer, C. (2009). *The Public Policy Theory Primer*. Philadelphia: Westview Press.
- Somel, A. (2016). Bir kamu politikası olarak post-neoliberalizm. *Mülkiye Dergisi*, 40 (1), 209-236.
- Tabak, A., Barbak, A. ve Öztürk, T. (2016). Kamu politikası disiplininin kavramsal gelişimini bibliyometri kullanarak anlamak mümkün mü 1980-2014 döneminin bilimsel haritalama analizi. *LAÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (2), 117-143.
- Taş, İ. E., Çiçek, Y. ve Kayıral, M. (2017). Değişen ve dönüşen dünyada politika transferi ve idari reform Türkiye ve Yeni Zelanda karşılaştırması. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14 (2), 429-460.
- TBMM (2018), Kurumsal faaliyet raporu. Erişim adresi: https://www.tbmm.gov.tr/docs/27_1_yd_faaliyet_raporu_20102018.pdf.
- Toygar, Ş. A. ve Orhaner, E. (2018). Madencilik sektörünün iş sağlığı ve güvenliği politikaları açısından politika haritalama yöntemiyle analizi. *Çalışma ve Toplum*, 58 (3), 1253-1286.
- TÜBİTAK TÜSSİDE (2020), Etki analizi. Erişim adresi: <https://tusside.tubitak.gov.tr/tr/yetkinliklerimiz/Etki-Analizi>.
- Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (CBSBB) (2020). 2019 Faaliyet raporu. Erişim adresi: https://sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/03/Strateji_ve_Butce_Baskanligi_2019_Yili_Faaliyet_Raporu.pdf.
- Yesevi, Ç. G. ve Yavuz Tiftikçigil, B. (2017). Sosyal inşacılık açısından IRENA'nın değerlendirilmesi ve Türkiye'nin yenilenebilir enerji politikası. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 33, 112-136.
- Yıldız, M. ve Babaoğlu, C. (2012). Türkiye'de lisansüstü düzeyde kamu politikası öğretimi konusunda düşünce ve öneriler. H. Kavruk (Ed.), *Kuram ve uygulama açısından kamu yönetimi* Ankara: TODAİE.
- Yıldız, M. ve Babaoğlu, C. (2018). Public policy education in Turkey: a public administration perspective. C. Bakır ve G. Ertan (Ed.), *Public Policy in Turkey* içinde (s. 271-288) Bristol: Policy Press.
- Yıldız, M., Demircioğlu, M. A. ve Babaoğlu, C. (2011). Teaching public policy to undergraduate students: issues, experiences, and lessons in Turkey. *Journal of Public Affairs Education*, 17 (3), 343-365.
- Yıldız, M., Babaoğlu, C. ve Şahin, B. (2016). Kamu Politikasını Türk idare tarihi üzerinden çalışmak. *Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 34 (2), 133-158.

Yıldız, M., Babaoğlu, C. ve Tuđan, E. N. (2017). Türkiye'de kamu politikaları öğretiminde kurumsallaşma çabaları. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 72 (3), 669-688.